

3.4.8

52a → (אמר שבתתי בעיקרו) 50b

1. ראו כי ה' נתן לכם השבת על פן הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי: שמות טז, כט
 2. ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה: שמות כא, יג
 3. ואם יצא יצא הרצח את גבול עיר מקלטו אשר ינוס שמה: במדבר לה, כז
 4. ומצא אתו גאל הדם מחוץ לגבול עיר מקלטו ורצח גאל הדם את הרצח אין לו דם: במדבר לה, כז
 5. ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה ... זה יהיה להם מגרשי הערים: במדבר לה, ה
 6. ומגרשי הערים אשר תתנו ללוים מקיר העיר וחוצה אלף אמה סביב: במדבר לה, ד
 7. ושב הפהו ביום השביעי וראה ונהנה פשה הנגע בקירת הבית: ויקרא יד, ט
 8. ובא הפהו וראה ונהנה פשה הנגע בבית צרעת ממארת הוא בבית טמא הוא: ויקרא יד, מד

- I. Analysis of משנה (2nd clause): if he properly designates a location from a distance
 a. **ל.ב.א.** must be able to run there and arrive at tree by dark; חשכה refers to:
 i. *Too dark*: to get home in time OR
 ii. *Too late*: to get to tree walking at a leisurely pace
 b. *Story*: with רבה ורב יוסף
 i. *Case*: they were walking and it got dark; רבה declared שבתה in a place only he could identify
 ii. *r's יוסי* (תוס' עירובין ג:ט) as רבה represented that rule (ה'א ד'א [תחתיו] and 2000 [ממקומו])
 II. Tangent: source for 2000 אמות שבת תחום (ברייתא) – v. 1 alludes to ד"א [תחתיו] and 2000 [ממקומו]
 a. **ממקומו**: inferred via "daisy chain" of גז"ש – מקום (v. 1) → ניסה (v. 2) → גבול (v. 3) → חוץ (v. 4) → 2K (v. 5)
 i. *Challenge*: why not limit it to 1000 אמות, based on v. 6?
 ii. *Answer*: v. 4 employs "חוץ", as does v. 5; v. 6 uses the variant "חוצה"
 1. *Challenge*: we are willing to see synonyms as vehicles for גז"ש (e.g. vv. 7-8)
 2. *Answer*: that's only in a case where a more exact match isn't found – unlike here
 III. Analysis of dispute תחום – circle vs. square חרב"א/חכמים
 a. *Challenge to ל.ב.א.* if he accepts גז"ש as source for 2K (as above), he should allow for corners (per v. 5 – פאה)
 i. *And*: if he doesn't accept גז"ש, what is his source for 2K?
 ii. *Answer*: רחב"א sees "זה" (v. 5) as exclusive – only give corners for ערי הלוים
 1. *ד.ב.נ.* see it as exemplary – this is the model for all תחומין (include corners)
 2. *Applications*: for both חיוב העברה and definition of רה"י (4x4) we require diagonal of $\sqrt{2}$ – ד
 IV. Analysis of final clause in משנה – dispute between ר' יהודה and ר' מאיר/ר'
 a. **ל.נ.** dispute only if he stated "שביתתי במקומי" and ר"מ ור"י agree that remote-שבתה (במקום פלוני) is only valid for עני
 i. *ל.מ.* chiefly with food; עירוב ברגליו is a leniency designed only for the poor;
 ii. *ל.ה.* chiefly with presence; פת is a leniency for convenience of עשיר
 1. *Rhetoric of ר' יהודה*: "לא אמרו..." is ר' יהודה's words, referring to "שביתתי במקומי"; "זו היא..." is ר"מ's words, referring to "שביתתי במקומי"
 b. **ל.ס.ד.** dispute is if he stated "שביתתי תחת אילן" (i.e. specific and defined place)
 i. *Agreement*: ר"מ ור"י agree that "שביתתי במקומי" (שביתתי במקומי) valid for all and עירוב is chiefly with presence
 1. *And*: "...זו היא שאמרו..." is stated by ר"מ referring to "שביתתי במקומי"
 2. *And*: "...לא אמרו..." stated by both ר' יהודה and ר"מ
 c. **ל.ט.א.** supporting ר"מ – dispute ר"מ ור' יהודה about allowing a non-עני to declare שביתתי במקומי
 i. *ל.מ.* only allows an עני to do so
 ii. *ל.ה.* all may walk out & declare שביתתי where they are; חכמים allowed sending food out for convenience
 1. *Story*: custom of villages to allow poor (considered עשירים as they had food at home) to make עירוב ברגלים
 2. *ל.א.* support from משנה י; ר"י gains תחום where he arrives – since he's considered עני (on road)
 a) *We see*: that "remote" שביתתי works only for עני, but שביתתי במקומי works for all
 d. *Final ruling*: per רב – follows ר' יהודה in accord with נחמן ר' interpretation
 i. *Story*: ר' חסדא made "remote" עירוב from home – following ר' חסדא's interpretation
 1. *ל.ב.א.* chastised him, since the ברייתא supports נחמן ר' – and, even per ר' יהודה, ר' יהודה only for עני
 V. ר' חסדא's question: does עירוב with bread gain an extra ד"א (besides the 2K) around the bread?
 a. **ל.ב.א.** per our משנה, the use of פת is a leniency; if he loses אמות ד', no leniency
 b. *Block*: it's still a leniency to not go out there on ע"ש